

Love, og som er omtalt i Lønningsloven. Det er Udgifter til Opvarmning af Kirken o. s. v. Den Form, der her er foreslaaet, forekommer mig at være meget praktisk. Herefter skal der kun lægges een fælles Ligning, hvad der er en Bekvemmelighed for Kommunalbestyrelsen, som skal lægge den, og Beløbet opkræves sammen med Kommuneskatten, hvad der ogsaa er en Bekvemmelighed. Der er sat visse Grænser for, hvor store disse Udgifter overhovedet kan blive baade paa Landet og i København.

Med Hensyn til de Kirker, der ejes af private Kirkeejere, vil Forholdet i Fremtiden i det væsentlige blive som nu, nemlig at Ejeren har Ansvar for Vedligeholdelsen og for Administrationen af de Midler, der er henlagt til Kirken; men saavel Bestyrelsen som Overtilsynet skal dog suppleres med Ejeren eller et af Ejeren valgt Medlem foruden Repræsentanter for Menighedsraadet, og det er sikkert en fuldt forsvarelig Ordning.

I det hele og store kan jeg ikke se rettere, end at Lovforslaget om Kirkers Bestyrelse, der i det væsentlige er i Overensstemmelse med det kirkelige Udvalgs Forslag, har en saadan Form og Beskaffenhed, at Rigsdagen vil kunne ophøje det til Lov.

Derefter skal jeg omtale Lovforslaget angaaende Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde. Der har paa dette Omraade, ikke mindst hvad Kirkegaarde angaar, tidligere hersket stor Vilkaarlighed og mange Steder stor Uorden, kan man føje til. Man har i Loven af 29. Februar 1861 en Del Regler, men de er meget faa og tidt uklare og vage; det foreliggende Lovforslag betegner et stort Fremskridt, idet man nu gaar over til mere ordnede Forhold.

§ 1 betoner først, at der skal ved hver Kirke være en autoriseret Protokol. Det kan synes at være en ganske naturlig Ting, men det er sikkert fornuftigt, at det bliver lovfæstet. § 4 omtaler forskellige Brugsgenstande, som ikke maa fjernes fra Kirken. Ogsaa paa dette Omraade har der gennem Tiderne hersket stor Vilkaarlighed. Man har set det Særsyn, at der saavel fra nu bestaaende Kirker som fra nedlagte Kirker er blevet fjernet Genstande, som ikke paa nogen Maade har kunnet erstattes, eller de er blevet solgt ved Auktion og spredt for alle Vinde. Efter § 4 vil der være givet Sikkerhed for, at noget saadant ikke kan finde Sted i Fremtiden. Det bliver nu Menighedsraadets Opgave at paase dette. § 8 omtaler Nedlægning af Gravkapeller. Det kunde maaske være ønskeligt, at denne Para-

graf blev affattet i en lidt anden Skikkelse. Jeg mener nemlig, at denne Fjernelse af Kister, som er anbragt i Gravkapeller, der er privat Ejendom, maa ske med uhyre Varsomhed. Jeg ser godt, at det er bestemt, at før saadant kan ske, skal der indrykkes Bekendtgørelse i Statstidende med 12 Ugers Varsel om, at de, der mener at have noget Krav, maa anmelde dette og godtgøre deres Krav. Derved er den juridiske Side af Sagen ganske vist opfyldt, men jeg vil alligevel mene, at dette Indgreb i Gravfreden, hvor tidligere Slægter har ment, at Begravelserne i lang Tid, maaske for bestandig, maatte være fredlyste, kun maa ske, hvor det er bydende nødvendigt, og med meget stor Varsomhed.

I samme Paragrafs Stykke 4 er de gamle Ligsten omtalt, som er nedlagt i Kirkens Gulv eller andre Steder ved Kirken, og her er der foreslaaet, hvad der er meget paa-krævet, og hvad man fra Myndighedernes Side for lang Tid siden burde have paa- set, at disse Gravsten kan fjernes og opsættes paa den indvendige Side af Kirken, saaledes at Indskriften eller Ornamenterne kan blive bevaret. Maaske burde det i Udvalget kunne drøftes, om det ikke var heldigt, der i dette Stykke indsattes en Tilføjelse. Sagen er nemlig den, at disse Ligsten i Regelen ligger over det Sted, hvor vedkommen- de er begravet, hvis Navne Ligstenen lyder paa. Det vilde altsaa for senere Efterforskninger være uheldigt, om Ligstenene fjernedes fra Gravkammeret. Jeg kunde derfor tænke mig, at det vilde være heldigt, om det kom til at hedde, at de kunde „fjernes eller overdækkes med et Tæppe“. Der maa selvfølgelig træffes Forholdsregler, hvorved Inskriptioner, der har deres Værdi, ikke bliver udslettet ved, at Mennesker færdes over Stenen, og det synes jeg maatte kunne ske ved, at de overdækkedes med et Tæppe.

I § 9, sidste Stykke, staar der, at de særlige Stolestader, der har være tillagt Privatpersoner, maa fjernes, hvor de endnu findes. Det kan kun siges, at det er en i vore Dage meget betimelig Ordning.

Jeg skal derefter gaa over til de Paragraffer, som vedrører Kirkegaardene. Jeg paaskønner, at der i § 16 ikke blot er Tale om Kirkegaarden, men ogsaa om Hegnet om Kirkegaardene, og at der her er peget paa, at ved Udvidelser maa ogsaa det nye Hegn være i Overensstemmelse med det gamle. Det vil i mange Tilfælde være ønskeligt, at et saadant Paabud findes i Loven.

I § 19, Stykke 4, staar der, at hvor der paa Kirkegaarden er anbragt en Brønd med